

Szanowny Pan
Prezydent RP Karol Nawrocki

za pośrednictwem Kancelarii Prezydenta RP
Biuro Interwencyjnej Pomocy Prawnej i Listów
ul. Wiejska 10
00-902 Warszawa

Proszę o niepodpisywanie przez Prezydenta RP uchwalonej przez Sejm RP w dniu 11 marca 2026 r. ustawy o zmianie ustawy o Państwowej Inspekcji Pracy oraz niektórych innych ustaw (nr druku sejmowego 2250)¹. Nie wyrażam zgody na publikowanie moich danych osobowych w internetowym zestawieniu petycji.

Uzasadnienie:

1. Wedle autorów ustawy ma ona na celu „wprowadzenie rozwiązań prawnych zmierzających do wzmocnienia Państwowej Inspekcji Pracy, zwanej dalej „PIP”, w celu bardziej efektywnego i skutecznego egzekwowania przestrzegania przepisów prawa pracy, a przede wszystkim poprawy sytuacji osób wykonujących pracę zarobkową w obszarze przeciwdziałania zjawisku omijania przepisów prawa pracy poprzez nieuprawnione zastępowanie stosunku pracy umowami cywilnoprawnymi lub faktycznego świadczenia pracy bez zawarcia umowy, a także do usprawnienia mechanizmów przywracania stanu zgodnego z prawem w przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości”². Tymczasem w projekcie nie zakłada się, że to pokrzywdzeni pracownicy lub ich przedstawiciele z organizacji związkowych składają wniosek o przeprowadzenie postępowania, lecz występuje tu jedynie aktywność urzędowa. Zatem to urzędnicy będą znowu chcieli uszczęśliwiać na siłę tysiące osób.
2. Na etapie prac rządowych, które przebiegały w ekspresowym tempie, zdecydowano się na pominięcie zdania Komisji Prawniczej³, co choć dozwolone przez zmieniony niedawno regulamin Rady Ministrów, świadczy o niechętnym nastawieniu do dopracowania prawnego dokumentu. Czytając tekst „Odstąpienia” trudno oprzeć się wrażeniu, że przy normalnym przebiegu procesu legislacyjnego dokument o takim kształcie nie zostałby skierowany do prac w Sejmie.
3. Projekt wprowadza zagrożenie wielu zawartych zgodnie z prawem i teoretycznie gwarantowanych istnieniem „wolności działalności gospodarczej” umów między firmami różnej wielkości, a mikroprzedsiębiorcami, którzy w logice projektu traktowani są jako pracownicy etatowi, którzy tylko udają prowadzenie działalności gospodarczej. Samo wprowadzenie takiej niepewności w jaskrawy sposób podważa zaufanie do państwa, które z niezrozumiałych względów usiłuje zmusić wszystkich do

1 <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/PrzebiegProc.xsp?nr=2250>

2 Z dokumentu Uzasadnienia Projektu Ustawy, zawartego w archiwum
<https://legislacja.gov.pl/docs/2/12401602/13153051/13153052/dokument763085.zip>

3 <https://legislacja.gov.pl/docs/2/12401602/13153045/dokument762874.pdf>

pracy etatowej. Wszelka działalność gospodarcza, niezależnie od jej rozmiarów wymaga stabilności ram prawnych.

4. Według przywoływanego tu uzasadnienia projektu, planuje się rocznie przeprowadzać ok. 50000 kontroli, które powinny cechować się wysokim stopniem skuteczności. Przy założeniu, że rzeczywiście dotknie to 50000 firm, które będą musiały zmagać się z zarzutami, „rykoszetem” trafionych zostanie ok. pół miliona mikroprzedsiębiorców (nie dysponuję dokładnymi danymi statystycznymi i dla uproszczenia zakładam, że średnio jedna firma współpracuje z 10 mikroprzedsiębiorcami). Zniszczenie działających powiązań gospodarczych i faktyczne zrujnowanie tych podmiotów, to osiągnięcie na miarę Hilarego Minca i śmiało może być przedstawione jako Bitwa o handel 2.0. Jednak z punktu widzenia funkcjonowania całego organizmu państwowego takie działanie będzie niczym innym niż sabotażem gospodarczym na dużą skalę.

5. Wprowadza się zmianę do ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.) umożliwiającą przekazywanie danych stanowiących tajemnicę skarbową do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Państwowej Inspekcji Pracy. Wobec niedawno ujawnionego w Szczecinie procederu pozyskiwania danych przez pracownicę KAS⁴ należy zauważyć nie tyle pojedynczy przypadek nieuprawnionego sięgnięcia po objęte tajemnicą dane (bo „czarna owca” może znaleźć się w każdej grupie zawodowej), lecz systemowy brak nadzoru nad bezpieczeństwem danych objętych tajemnicą skarbową. Niewyobrażalna jest wręcz możliwość dwuletniego trwania takiego stanu. W tej sytuacji należy rozważać wprowadzenie ograniczeń w zakresie uprawnionych do korzystania z tych danych i wzmocnienia nadzoru, a nie poszerzania kręgu uprawnionych! Jeżeli w obecnej chwili KAS nie panuje nad sposobem wykorzystania danych, to jaka jest gwarancja, że będzie to czynić lepiej, gdy krąg uprawnionych poszerzy się jeszcze o kolejne instytucje?

6. Za niezwykle groźny uważam przepis, który wprowadza się do ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 199 i 252) jako Art. 68ac. Powołuje się mało widoczną zmianą (którą chyba niewielu komentatorów zauważyło) prawdziwe monstrum. Oto w obrębie ZUS powstanie potężna koncentracja władzy, której zakres będzie zależał jedynie od woli „triumwirów” – szefów KAS, PIP i ZUS. Ich porozumienie może mieć dowolny zakres, gdyż ustawa nie narzuca tu żadnych ograniczeń ani kontroli. Właśnie ten triumwirat będzie (jak się można domyślać) sterować typowaniem ofiar zaprojektowanego mechanizmu zwalczania przedsiębiorczości. Ustawa nie precyzuje kryteriów, jakie mają być zastosowane do „łapanek” przedsiębiorców. Oczywiście łatwo jest podnosić, że algorytm informatyczny nie będzie się kierował ideologiczną niechęcią do „prywaciarzy”. W rzeczywistości algorytm też jest przez kogoś konstruowany na podstawie założeń i wytycznych, które oczywiście mogą być skażone ideologicznie. Już tej jeden przepis uważam za wystarczający powód do odrzucenia ustawy, jako groźnego koncentrowania władzy w rękach osób niewybieranych.

Ustawa w obecnym kształcie nie powinna być uchwalona. Pod przykryciem „walki z umowami śmieciowymi” wprowadza się przepisy o dużym potencjale destrukcji. Niejasne i arbitralne kryteria, możliwość użycia w sposób motywowany ideologicznie, oraz nieproporcjonalność zastosowanych środków, to uderzające cechy tej ustawy.

4 <https://www.gov.pl/web/po-szczecin/akt-oskarzenia-wobec-pracownicy-krajowej-administracji-skarbowej-sledztwo-prokuratora-okregowego-w-szczecinie>